

[Preben Lange]

tet i Diskobugten skal til at bevæge os ud på det internationale lånemarked. På dette felt – international låntagning – er der jo virkelig ekspertise at hente i Danmark. Den kommer vi nu også til at nyde godt af, og det er da helt fint.

I år har vi for første gang i Grønland oplevet det danske realkreditsystem, og det har givetvis fået stor betydning i forbindelse med vores ønsker om at afskaffe den store bolig-nød, men samtidig giver det problemer, som også er velkendte i Danmark, med hensyn til lån til forbrug. Det er vi meget opmærksom på og skal i den allernærmeste tid sammen med boligministeren drøfte, hvordan realkreditvæsenet bør indrettes i Grønland.

Jeg vil gerne fra denne talerstol tilføje, at det har været meget glædeligt at konstatere det gode samarbejde, der i denne sag har været mellem hjemmestyret og boligministeren.

Vi forudser ikke større vanskeligheder ved at gå ind i international låntagning. Grønlands kreditværdighed er god nok – vi skylder ingen penge væk – og hjemmestyrets politik på dette område er ganske enkel: det gælder om at lægge an til landing på balance på driften, samtidig med at vi selvfølgelig gerne vil optage lån til overskudsgivende erhvervsinvesteringer.

Nu er det sådan, at vi i Grønland hele tiden får skudt i skoene, at det jo er nemt nok sagt, når vi i realiteten fungerer på en årlig overførsel fra Danmark på et par milliarder kroner. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at protestere mod denne overfladiske og usaglige myte. Som det for nylig er blevet påvist af en fremtrædende autoritet i nationaløkonomi, og som jeg selv i øvrigt ofte har sagt fra denne talerstol, er billedet betydelig mere kompliceret end som så. Der sker også en del åbenlyse og mange skjulte overførsler af værdier den modsatte vej, og det er ikke fair at drage politiske konklusioner af de danske bloktilskud til Grønland uden at se dem i relation til den samlede grønlandske økonomi, så man får belyst samspillet mellem grønlandsk og dansk økonomi. Dette er en vigtig opgave, der ligger og venter på at blive løst. At Grønland er på finansloven, ved enhver, men Grønlands betydning for rigets samlede økonomi er først nu ved at blive belyst og er aldrig blevet gennemregnet. Lad os dog få det gjort.

Alt i alt er det nu efterhånden blevet sådan i Grønland, at vi ikke længere nødvendigvis tror på alt, hvad der bliver sagt fra dansk side. F.eks. hører man her til lands ustandselig den politiske påstand, at man ikke både kan blæse og have mel i munden. Den tror vi ikke på – vi, der bor på de nordatlantiske øer. Man kan nemlig godt både blæse og have mel i munden med en vis træning, men det er svært.

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

På onsdag skal vi have første behandling af fire Grønlandslove, og de vil dreje sig dels om hele boligsektoren, dels om bloktilskuddet og dels om overførelsen af GTO, og derfor skal jeg ikke nu forlænge debatten ved en egentlig Grønlandsdebat.

Jeg vil dog gerne svare på to spørgsmål, der blev stillet direkte af hr. Steenholdt. Det ene drejede sig om sundhedssektoren, det, at vi i øjeblikket er nødt til at overføre en del grønlandske patienter til Rigshospitalet. Hr. Steenholdt brugte det udtryk, at der var en konflikt med Dansk Sygeplejeråd. Det er der ikke. Vi har alligevel en stor mangel på sygeplejersker, og vi mangler 40 sygeplejersker i Grønland ud af 170 stillinger i alt, og deraf mangler vi de 25 på Dronning Ingrid's Hospital. Det gør, at vi i en periode, som jeg håber bliver meget kort, er nødt til at overføre nogle patienter til Rigshospitalet. Vi gør os umage for, at den periode skal blive meget kort.

Det andet spørgsmål, der direkte blev rejst, drejede sig om Kryolitselskabet. Der har været forskellige forlydender også i pressen om Kryolitselskabet. Situationen er den, at man igennem lang tid har kasseret kryolit, som ikke havde tilstrækkelig lødighed. Man har hele tiden haft en plan om, at denne kryolit med en lav lødighed nu kunne bruges og derfor skulle udsendes fra Ivigtut. Det viser sig, at der er mere, end man oprindeligt havde troet; derfor er der altså en længere udskibningsperiode.

Men samtidig har man fundet ud af ved nogle borer, at der muligvis findes mere ny kryolit at bore. Man ved det først for alvor i foråret 1987, men jeg har bedt om allerede her i oktober måned at få et møde med bestyrelsesformanden for Kryolitselskabet, for at vi kan drøfte de problemer. I øvrigt